

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІБЛІОТЕКА

Унікальні бібліотеки світу

Тематичний дайджест

Київ 2025

Унікальні бібліотеки світу : тематичний дайджест / НТУ, Бібліотека ; укладач зав. інформаційно-бібліографічним відділом Л. В. Колісник. - Київ : НТУ, 2025. –31 с.

Відповідальний за випуск : директор бібліотеки НТУ О. М. Мірошник

Коли дивишся на ці бібліотеки, перехоплює подих. На полицях цих унікальних бібліотек знаходяться безліч старовинних рукописів, стародруків та інкунабул, зали прикрашені стельовими розписами робіт відомих художників, а доповнюють усю цю красу сходи та меблі з екзотичних порід дерева витонченої художньої роботи. Ну, справжня велич і краса.

Ватиканська апостольська бібліотека

Побачивши її вперше неможливо не завмерти у захопленні перед величчю та пишністю її архітектури. Підлога оброблена білою та чорною плиткою, розташованою в шаховому порядку, а склепінні стелі та колони прикрашені образами великих святих.

Приміщення бібліотека поділені на зали, є ватиканський архів та «Biblioteca segreta», в якому зібрані особливо цінні та засекречені документи. Доступ до деяких із них має лише Папа Римський. Також бібліотеці належить лабораторія, де проводиться реставрація стародавніх документів і манускриптів, та школа бібліотекарів. Безперечною прикрасою внутрішнього інтер'єру будівлі є гвинтові сходи, розташовані під скляним куполом.

Вона виконана за ескізами архітектора Джузеппе Момо та складається з двох спіралей.

Одна спіраль веде вгору, друга – вниз. Момо запозичив цю ідею у Мікеланджело, додавши до неї трохи свого стилю та витонченості. Якщо дивитися на сходи зверху вниз, Цей ефект досягається завдяки тому, що нижні щаблі мають звичні розміри, а верхні стають більш пологими та широкими. Надійні

огорожі конструкції зроблені з бронзи, а як декор використані аканти із зображенням символів влади Папи Римського. виникає ілюзія, що спіралі рухливі.

Ватиканська апостольська бібліотека зберігає найбільшу колекцію знань людства. На сьогоднішній день бібліотека налічує близько 1 млн. 600 тис. друкованих книг, 150 тис. Манускриптів, а також гравюри, географічні карти, монети - все це має величезне, неоціненне значення для світової культури. Деяка частина зборів прихована від чийхось очей і зберігається в недосяжності.

Створення першої книгозбірні римських пап було ініційоване папою Дамасієм I з метою збереження численних документів Церкви і таємного архіву Ватикану. В 5 столітті за розпорядженням папи Гіларія поряд із базилікою Святого Лаврентія збудували окреме приміщення бібліотеки. З 6 століття поповненням фондів бібліотеки займався диякон Агапіт —

майбутній папа Агапіт I. За папи Адріана I у документі від 784 року вперше згадано постать бібліотекаря Римської Церкви. Формуванням фондів бібліотеки спеціально опікувалися понтифіки Боніфацій VIII та Миколай V. Приватна колекція Миколая V склала основу тогочасної книгозбірні.

Відповідно до булли «Для краси войовничої Церкви» від 15 червня 1475 року бібліотека отримала статус папської інституції (до цього часу бібліотека функціонувала, по суті, як читацький зал).

За вказівкою понтифіка бібліотечні фонди були систематизовані, бібліотеку розмістили у трьох залах Ватиканського палацу. Два з них утворили публічну книгозбірню — [поділені, відповідно, на зали для латинських та грецьких рукописів], третій — приватну читальню папи, що включала цінні документи, недоступні читачам.

Папа встановив штат працівників (бібліотекар і троє підлеглих, палітурник), винагороду персоналу й призначив першим офіційним кардиналом-бібліотекарем Бартоломео Платіну. Дозволив доступ до бібліотеки студентам і вченим. У 1481 році фонд бібліотеки складав майже 4 тис. документів.

В кінці 16 сторіччя бібліотека, чиї площі вже не могли вмістити постійно зростаючі фонди, зайняла нове приміщення, зведене у 1587–1589 р.р. за проектом архітектора та інженера Доменіко Фонтани.

Фонди бібліотеки поповнювалися як за рахунок розшуково-дослідницької діяльності, так і шляхом придбання (купівлі, успадкування, отримання в дар) приватних колекцій, зібраних представниками аристократичних родів, монаршими персонами. З 18 сторіччя набуток бібліотеки ставали антикварні та художні колекції, вироби зі слонової кістки, скла, теракоти, бронзи тощо (значна частина колекцій з 1999 року передана Ватиканським музеям).

Модернізація бібліотеки почалася після обрання папи Льва XIII: для реставрації манускриптів була створена лабораторія, для роботи з друкарськими книгами відкрили читальну залу, ввели правила каталогізації, що діють до цього дня. Папа придбав в 1891 році колекції графів Боргезе, в 1902 році архіви кардинала Барберини, збори Сикстинської капели (історія музики). Для друкованих видань після Першої світової війни прийняті єдині норми каталогізації.

Сьогодні у стінах бібліотеки зберігається понад 180 000 рукописів, 1 600 000 друкованих книг, понад 8 600 інкунабул, понад 300 тисяч монет і медалей, 150 000 карт, гравюр і малюнків та понад 150 000 фотографій. Проте чимало дослідників припускають, що у приміщенні бібліотеки є таємні кімнати, де заховано рідкісні твори.

Потрапити у приміщення бібліотеки та отримати шанс поглянути на давні манускрипти та рідкісні видання має далеко не кожен. Охочі відвідати бібліотеку проходять жорсткий відбір. Кожен повинен подати заявку та аргументувати потребу у архівних документах. При цьому допускаються зазвичай лише викладачі вищих навчальних закладів, докторанти та науковці. Щодня переступають поріг книгозбірні близько 150 відвідувачів. Окрім того, виносити книги за межі бібліотеки може тільки Папа Римський. Також лише Папа має доступ до певних відділів бібліотеки.

При цьому Ватиканська книгозбірня вважається однією з будівель, яка має найпотужнішу систему охорони у світі, кращу, ніж будь-яка атомна

електростанція. Окрім численних гвардійців, бібліотека захищена сучасною кількарівневою охоронною системою.

Вперше бібліотека продемонструвала рідкісні видання широкій аудиторії у 2012 році, надавши чимало екземплярів, що охоплюють майже 1200 років, для виставки під назвою «Lux in arcana» у Капітолійському музеї в Римі.

Тим часом, щоб розширити доступ до рідкісних документів, у 2010-му бібліотека розпочала створення електронного архіву видань, оцифрувавши вже понад шість тисячі манускриптів. Перегляд сторінок давніх книг став можливим з 2013 року.

Бібліотека Конгресу США, Вашингтон

Національна бібліотека Конгресу США - суперсховище, що пройшло перевірку вогнем і часом.

У сприйнятті багатьох людей бібліотеки – це тихе, спокійне місце, злегка анахронічне, де серед безлічі видань, старовинних і не дуже, працюють вчені, і просто захоплені, трохи дивакуваті люди. Бібліотеки далекі від людських хвилювань, і тільки неупереджено фіксують те, що відбувається.

Цьому образу абсолютно не відповідає найбільша бібліотека нашої планети, головна бібліотека Америки, повне і офіційне ім'я якої – Національна бібліотека Конгресу США імені Томаса Джефферсона.

Бібліотека Конгресу заснована 24 квітня 1800 року, коли президент США Джон Адамс підписав закон про перенесення столиці держави з Філадельфії до Вашингтона.

Спочатку всі книги закупували за кордоном. Книги, надруковані в США, з'являлися в бібліотеці як дари конгресменів. Книгозбірня не мала власного постійного приміщення, але продовжувала зростати.

24 серпня 1814 року до Вашингтона ввійшли британські солдати та спалили Капітолій. Разом із ним знищено понад 3 000 документів бібліотеки. Її роботу відновлено 26 січня 1815 року, коли Палата представників схвалила купівлю особистої бібліотеки Т. Джефферсона (6487 документів за 23 950 доларів). До 1832 року фонд бібліотеки складав 24 000 одиниць.

Згодом знову сталася пожежа, яка знищила майже увесь фонд бібліотеки, що змусило Бібліотекаря Конгресу вимагати спорудження окремої будівлі для книгозбірні (будівництво розпочато у 1889 році).

1 листопада 1897 року відкрито найбільшу бібліотеку тогочасного світу.

Будівлю виконано у стилі італійського відродження, над внутрішнім оздобленням працювало 20 скульпторів і 23 художники.

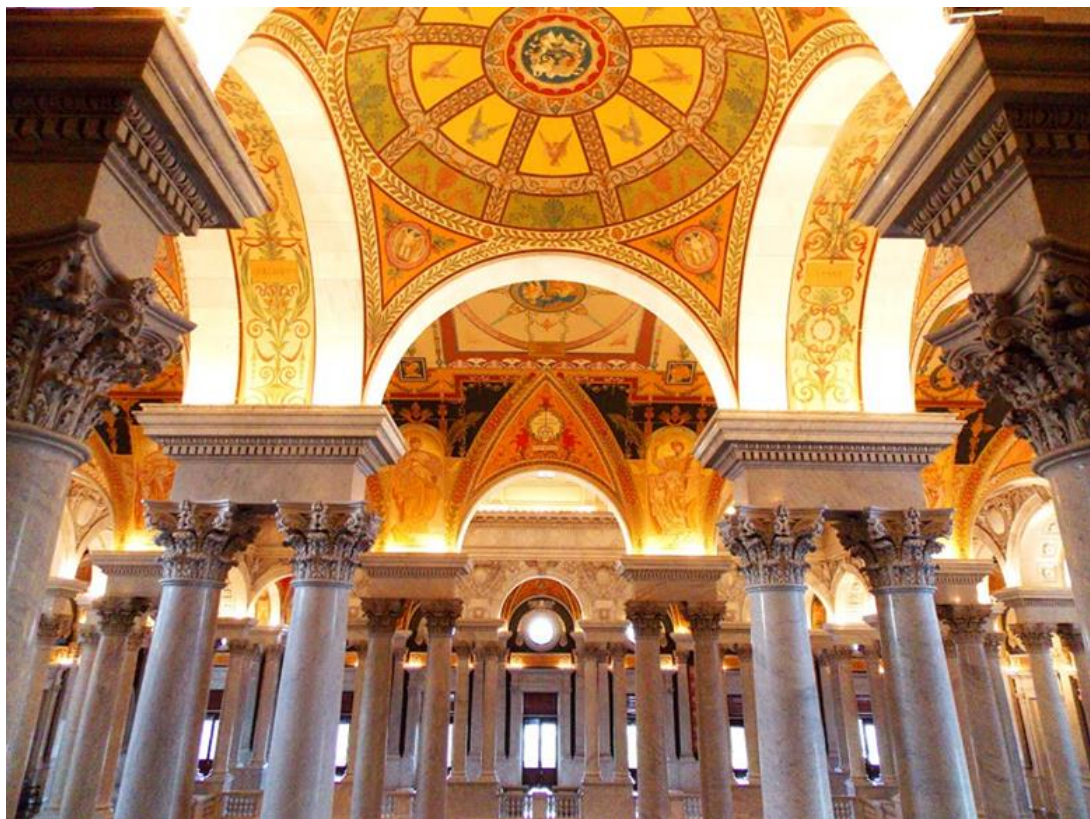
Бібліотека Конгресу розташована в трьох будівлях на Капітолійському пагорбі у Вашингтоні, округ Колумбія і з'єднані між собою підземними галереями.

Бібліотека Джефферсона.

Це найстаріший корпус, побудований ще в XIX століття. Він має статус історичної та архітектурної пам'ятки, демонструє чудове оформлення, що вражає своїм багатством. Ви будете вражені, увійшовши у двері Джефферсон - білдинг. Архітектура

позолоченої доби робить його інтер'єр візуальним шедевром, витвором мистецтва, гідним того, щоб вмістити в себе той величезний обсяг знань, який він зберігає.

У бібліотеці зберігається понад 164 мільйони одиниць зберігання, від книг до фотографій, записів та карт та багато, багато іншого. Він також служить музеєм із численними експонатами всередині неймовірної будівлі Томаса Джефферсона.

Сюди привозять туристів на екскурсії, і хоча читальні зали як і раніше працюють - це в першу чергу історичний символ, а не бібліотека. До речі, її книжкове сховище взагалі знаходиться окремо, в штаті Вірджинія.

Будівля імені Джона Адамса - одна з трьох будівель Бібліотеки Конгресу. Спершу будівлю було споруджено як прибудову до головного корпусу Бібліотеки (Будівля Томаса Джефферсона). Урочисте відкриття будівлі Джона Адамса відбулося 3 січня 1939 року. Має п'ять поверхів над землею, і ще кілька – нижче рівня землі. Зараз в цій будівлі, облицьованому білим

мармуром, налічують 290 км. стелажів! Вони заповнені переважно газетними і журнальними виданнями.

Будівля Джеймса Медісона - одна з трьох будівель Бібліотеки Конгресу. Будівлю було споруджено в 1971–1976 роках як меморіал президента США Джеймса Медісона. Вона спеціалізується на наданні послуг перегляду телевізійних картин і кінороликів, що зберігаються в

бібліотеці. Також в ньому працює театр Мері Пікфорд.

Крім комплексу з трьох корпусів, існує ще один, побудований в 2007 році.

Національний центр збереження аудіо-візуальних матеріалів, який іноді називають кампус Пакарда, — найновіша будівля бібліотеки Конгресу, відкрита 2007 року і розташована в Калпепері, штат Вірджинія. Вона була реконструйована з колишнього сховища ФРС та бункера часів Холодної війни. Кампус був спроектований як центр зберігання всіх бібліотечних колекцій фільмів, телевізійних передач та музики. Центр названий на честь Девіда Вудлі Пакарда, чий Гуманітарний інститут керував проектуванням та будівництвом корпусів бібліотеки. Центральним елементом комплексу став кінотеатр у стилі Арт-Деко, де щотижня можна безкоштовно переглянути запропоновані фільми з фондів бібліотеки.

Про унікальність бібліотеки можна писати довго і багато. Ось лише окремі цікаві відомості. У бібліотеці працює понад 3,5 тисяч постійних співробітників, які щорічно обслуговують 1,7 млн. відвідувачів (в це число входять і екскурсійні групи).

За різними оцінками, загальна кількість одиниць збережених матеріалів становить від 150 до 170 мільйонів, щодня ця цифра збільшується на кілька тисяч. Щоб тільки окинути скороминущим поглядом кожен з них, людині знадобилося б майже два століття життя.

Всі екземпляри бібліотеки займають близько 1 тис. км. полиць. Одночасно в 18-ти читальних залах можуть працювати приблизно півтори тисячі чоловік.

На даний момент оцифровано трохи більше 10% від усіх збережених примірників, щодня в цифровий формат переводиться від одного до двох тисяч документів.

Тут зберігаються екземпляри, написані на 420 мовах світу.

У 1907 році бібліотекою було придбано зібрання книг купця Юдіна, в обсязі 81 тисяч примірників. За це він отримав 40 тисяч доларів.

Зараз доступ до бібліотеки Конгресу США має кожен, хто досяг 16 років. Вхід до всіх будівель Бібліотеки Конгресу безкоштовний.

Безумовно, в ній є і секретні фонди. Найціннішим бібліотечним екземпляром влади вважають перше друковане видання Декларації незалежності США 1776 року.

Вже багато десятиліть, згідно з урядовим указом, будь-яке публічне видання країни зобов'язане передавати один примірник до Бібліотеки Конгресу США.

Бібліотека Конгресу має найбільшу колекцію україніки поза межами України. Із 1,5 млн. книжок слов'янськими мовами, які є у фондах бібліотеки, на українські колекції припадає понад 95 тис. видань. Українські бібліотекарі доклали багато зусиль, щоб поповнити українську колекцію стародруками та впровадити політику систематичного комплектування новими надходженнями.

Британська бібліотека, Лондон.

Британська бібліотека — Національна бібліотека Сполученого Королівства Великої Британії. Закон про її створення було прийнято парламентом у 1972 році.

Згідно з Книгою рекордів Гіннеса, Американська бібліотека Конгресу є «Найбільшою бібліотекою світу» з точки зору площі полиць, але Британська бібліотека є «Найбільшою бібліотекою світу» за кількістю книг у своїй колекції.

Основу Британської бібліотеки склав фонд Бібліотеки Британського музею, яка, як і Музей, була заснована в 1753 році. Тоді це був Відділ друкованих книг Британського музею, початок якому поклали бібліотеки сера Ганса Слоуна, до якого входили англосаксонські й латинські середньовічні рукописи, придбані ним у Роберта Коттона та Роберта Гарлі. Король Георг II підтримав ідею заснування й подарував музею королівську бібліотеку (яку почав збирати Едуард IV), а разом з нею й право обов'язкового примірника усіх книг, які виходять в межах Великої Британії.

У січні 1759 року відкрито читальну залу в одній із кімнат Британського музею, 1774 відкрили ще одну залу. Фонд бібліотеки зростає завдяки

надходженню книг здебільшого з усієї Британської імперії. Це були не лише друковані видання, а й численні рукописи, зокрема давньоєгипетські папіруси, буддистські рукописи, рукописи на санскриті тощо.

У 1828 році король Георг IV передав Британському музею як дарунок Британській нації бібліотеку батька — короля Георга III (тепер Королівська бібліотека). Це було зібрання класичної літератури, видань із британської та європейської історії, релігійних текстів, рукописів, карт і топографічних зображень, стародруків, серед яких і Біблія Гутенберга.

У 1850-их роках в будівлі Британського музею відкрився знаменитий читальний зал.

У XX столітті до бібліотеки надійшли найдавніші друковані книги і буддистські рукописи з Дуньхуана та унікальна колекція юдаїки.

Зростання фондів зумовило проблему браку місця. Від 1906 поряд із Британським музеєм почали споруджувати нове приміщення бібліотеки, яке офіційно відкрив король Георг V у травні 1914. Його назвали Галереєю короля Едуарда VII. Тут розмістили музичний, картографічний, частково газетний фонди.

Нова будівля бібліотеки в Лондоні відкрилася 1 липня 1973 року, коли її відокремили від Британського музею.

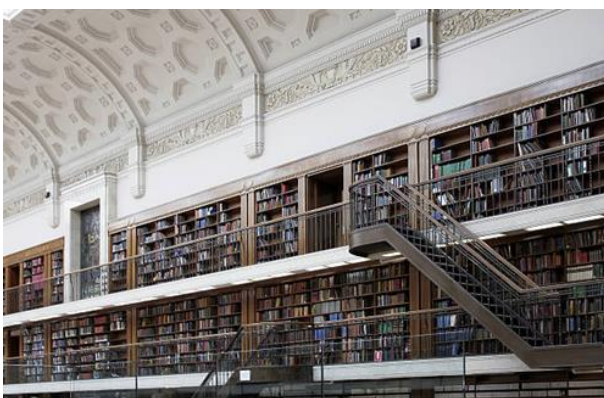
Сучасна будівля бібліотеки була відкрита в 1998 році. Вона відома своїм величним і сучасним дизайном Коліна Сент-Джона Вілсона. Його

найвидатнішою особливістю є вежа Королівської бібліотеки, шестиповерхова скляна вітрина, в якій розміщена бібліотека короля Георга III.

На офіційному сайті значиться, що колекція бібліотеки це 170 мільйонів одиниць, які включають книги, періодику, артефакти кожного періоду писемної цивілізації, звукові записи, патенти, стародруки, зображення, малюнки, карти та рукописи, марки, листи.

Колекція містить багато раритетів, таких як копія Великої хартії вольностей, записки Леонардо да Вінчі та Біблія Гутенберга. Тобто, передусім це архів, сховище цінних документів на різні теми і різного призначення. Хоча бібліотека вражає своєю інклюзивністю і відкритістю для всіх груп населення з різними освітніми та розважальними потребами, слід зупинитися саме на внеску бібліотеки в напрямку роботи з джерелами – їх консервація, надання доступу до них та їх опрацювання.

Британська бібліотека випустила величезний архів майже 18 тисяч карт і оглядів, які були оцифровані і доступні безкоштовно – без будь-яких обмежень авторського права.

Австрійська Національна бібліотека, Відень

Австрійська національна бібліотека є найбільшою бібліотекою в Австрії та однією з найкрасивіших історичних бібліотек у світі. Знаходиться вона у Відні в палаці Гофбург - колишній імператорській резиденції.

Австрійська національна бібліотека бере свій початок з середньовічної імператорської бібліотеки. Герцог Альбрехт III почав збирати книжки, а також організував переклади багатьох творів з латини на німецьку. Всю цю бібліотеку він зберігав у каплиці Гофбурга. імператор Фрідріх III доповнив колекцію, привізши до столиці деякі цінні книги. Після нього великий внесок у розвиток бібліотеки зробив імператор Максиміліан I, що став володарем приданого, в числі якого були книжки з Бургундії, які він перевіз в Гофбург. Друга дружина імператора Б'янка Марія Сфорца привезла як придане книги з Італії.

Після смерті Максиміліана книги зберігалися в Інсбруку. В цей час бібліотека поповнилася науковими працями австрійських учених, глобусами, картами і атласами, а фонди значно збільшилися завдяки пожертвам з особистих колекцій багатих громадян. До 1575 року колекція

вже налічувала 9 тисяч примірників, внаслідок чого, для догляду за нею найняли першого бібліотекаря.

З 1624 року за розпорядженням Фердинанда II державна скарбниця стала регулярно виділяти кошти на розширення бібліотеки.

1722 року Карл VI наказав побудувати окрему будівлю в Гофбурзі для імператорської бібліотеки. Колекція продовжувала розширюватися — принц Євген Савойський організував збір коштів, завдяки яким вдалося придбати близько 15 000 томів у Франції та Італії. В цей же час було організовано картотеку.

Згідно з імператорським указом від 1808 року, бібліотека стала отримувати обов'язкові примірники видань, що виходили на території тогочасної Австро-Угорщини.

Але жодна династія не триває вічно. І коли влада Габсбургів пішла на спад, а на їхніх територіях зростали вимоги незалежності бібліотека стала Австрійською національною бібліотекою, якою вона є і зараз.

Проте тут збереглася значна частина величчя імператора, якого колись вважали призначеним на цю посаду самим Господом Богом.

Головним серед чудес мистецтва, архітектури та культурних артефактів у бібліотеці, яка зараз працює як музей, є Державна зала з її драматичним бароковим інтер'єром, який здається, пронизує душу.

Красива, піднесена, екстравагантна — це ідеальний опис Державної зали Австрійської національної бібліотеки, безсумнівно, однієї з найкрасивіших бібліотек у світі.

Це, звісно, бібліотека, і тому на полицях по обидва боки Державної зали стоять томи книг і рукописів — деякі з них мають велику цінність і датуються середньовіччям. Однак їх неможливо прочитати, оскільки сторінки стали крихкими від часу і тепер книги спочивають як

історичні артефакти, які можна розглядати лише здалеку.

Але не лише книги складають основу Імператорської бібліотеки, що свідчить про могутність і спадщину Габсбургів. Вона була реконструйована за планами Леопольда I, доведеними до кінця його сином, Карлом VI, який розпочав будівництво у 1722 році.

Задумана як цілісний витвір мистецтва в стилі бароко, вона об'єднує всі основні види мистецтва — скульптуру, архітектуру, фресковий живопис — в єдину, синхронну гармонію.

У центральному секторі залу домінує геркулесова статуя, що зображає подобу Карла VI, коронованого як імператора Священної Римської імперії.

Два арочні крила по обидва боки відповідають двом протилежним темам: війна і мир, з відповідними фресками та мотивами.

Прикрашений колонами, кольоровим мармуром і сусальним золотом, зал здіймається на висоту понад 18 метрів з центральною купольною стелею. Якщо поглянути на головну фреску, то зверху падають самі небеса, зливаючись з місцевою архітектурою.

Як божественні, так і земні постаті населяють намальовані хмари й фальшиві балкони в цій роботі під назвою «Становлення Бога», яка гармонійно поєднується з залом.

Однією з найбільш характерних рис Австрійської національної бібліотеки є величезна фреска на стелі, яку створив художник Даніель Гран. Купол також прикрашений статуями скульптора Пола Струделя, які віддають данину габсбурзьким правителям.

Це одна з найкрасивіших бібліотек світу, але знання, що містяться в ній, роблять її набагато кращою. Австрійська національна бібліотека — це сховище пам'яті про давнину.

На початку періоду Відродження колекція бібліотеки зосереджувалася на природничих науках, історії та родоведах, щоб зберегти імперську спадщину; краса манускриптів відійшла на другий план, а влада — на третій. Однак з часом, у 18 столітті в центрі уваги бібліотеки опинилося прагнення до знань. Було запроваджено систему індексації та додано наукові праці. Окрім 200 000 книг у Державній залі, тут зберігаються папірусні записи, колекція глобусів, музичні партитури, карти, друковані статті та артефакти — загалом близько 4 мільйонів творів.

Австрійська національна бібліотека несе відповідальність за управління колекцією всіх видань, що з'являються в Австрії. Твори особливої популярності охоплюють головну у світі колекцію «Глобус», рідкісні книги, що датуються IV століттям, предмет програми ЮНЕСКО «Пам'ять світу» (Віденський Діоскрид, ілюмінований рукопис VI століття), а також колекцію карт із датами назад до 16 століття.

Отже, те, що колись зберігало спадщину імперії, залишається дивом людської історії, яке обов'язково потрібно побачити, якщо ви коли-небудь відвідаєте Відень.

Національна бібліотека Франції, Париж

Національна бібліотека Франції — найбагатше зібрання франкомовної літератури у світі й найбільша національна бібліотека Франції, заснована у 1368 році.

Якщо озирнутися на історію Національної бібліотеки Франції, або скорочено BNF, то спочатку це була королівська бібліотека.

Справжнім засновником Паризької бібліотеки був Карл V Мудрий, який завів бібліотеку не тільки для себе особисто, але також з метою дати можливість вченим працювати у Луврського замку.

Людовік XII переніс луврську бібліотеку до Блуаського замку і приєднав її до бібліотеки, зібраної там його дідом і батьком, герцогами Орлеанськими; він же придбав багате зібрання книг міланських герцогів, частину книг з бібліотеки Петрарки і зібрання книг Людовіка де Брюж, сеньйора де ла Грютюз.

Франциск I приєднав до королівської бібліотеки свою особисту, зібрану його батьком та дідом; він з великою старанністю продовжував збирати книги, у Франції та за кордоном, для збільшення бібліотеки. У 1523 році він наказав

помістити у Фонтенбло багату бібліотеку, конфісковану у коннетабля Бурбонського; там він заснував бібліотеку грецьких рукописів, перенесених з блуаської бібліотеки. При ньому королівська бібліотека була однією з найбагатших у всій Європі. Помалу її перестають розглядати як особисту власність короля, і вона стає суспільною установою, відкритою для вчених. При Франциску I засновані посади головного бібліотекаря королівської бібліотеки, помічників його та палітурників.

Наприкінці царювання Карла IX бібліотека з Фонтенбло була перевезена до Парижа.

При Людовіку XIII в Луврі була заснована бібліотека, що належала особисто королю і називалася королівським кабінетом. У царювання Людовіка XIV королівська бібліотека придбала і отримала дар багато книг і рукописів першорядної важливості.

Коли стало зрозуміло, що рукописи не можуть зберігатися в Палаці Лувр через брак місця, у 1660-х роках їх перенесли до колишнього приватного особняка.

Його відкрили для публіки в другій половині 1600-х років, а до кінця 17 століття колекції настільки розширилися, що зрештою почали використовувати Палац Мазаріні разом з готелем Тюбеф, галереєю Мансар та іншими будівлями.

Великий квартал, що складався з палацу Мазаріні, готелю Тюбеф та галереї Мансар, з часом був перебудований і в 1692 році став публічною бібліотекою.

Наступний важливий етап у розвитку Бібліотеки Рішельє-Лувра тривав з 1854 по 1875 рік, коли архітектору Анрі Лабрусту, який вже спроектував Бібліотеку Сент-Женев'єв, було доручено створити спеціальні приміщення для бібліотеки.

Одним з головних проєктів була читальна зала, яка зараз відома як читальна зала Лабруста, але він також спроектував зону для зберігання книг, яка була призначена виключно для

друкованих томів.

Потім, з 1875 року, роботи з покращення та вдосконалення бібліотеки Рішельє тривали аж до 1932 року, коли архітектори Жан-Луї Паскаль та Альфред Рекура працювали над проектами, включаючи знамениту Овальну залу.

Також були внесені подальші корективи, включаючи заповнення внутрішніх дворів тощо, виключно через те, що колекції зростали, і під наглядом Мішеля Ру-Шпіца вони тривали до і після Другої світової війни.

Зрештою, у 1958 році було створено читальний зал, у якому розміщувався відділ рукописів, а потім було організовано та переобладнано кілька інших приміщень, що дозволило збільшити обсяг зберігання, проте до 1970-х років колекції Бібліотеки Рішельє-Лувра були настільки величезними, що бібліотека ставала занадто малою для їх розміщення.

У 1980-х роках президент Франції Франсуа Міттеран оголосив про новий проект з метою будівництва нової бібліотеки, яка мала б стати однією з найсучасніших та найбільших у світі.

Це означало, що після завершення будівництва нової бібліотеки під назвою Бібліотека Франсуа Міттерана колекції бібліотеки Рішельє-Лувра були реорганізовані та розділені на різні зони в межах двох бібліотек.

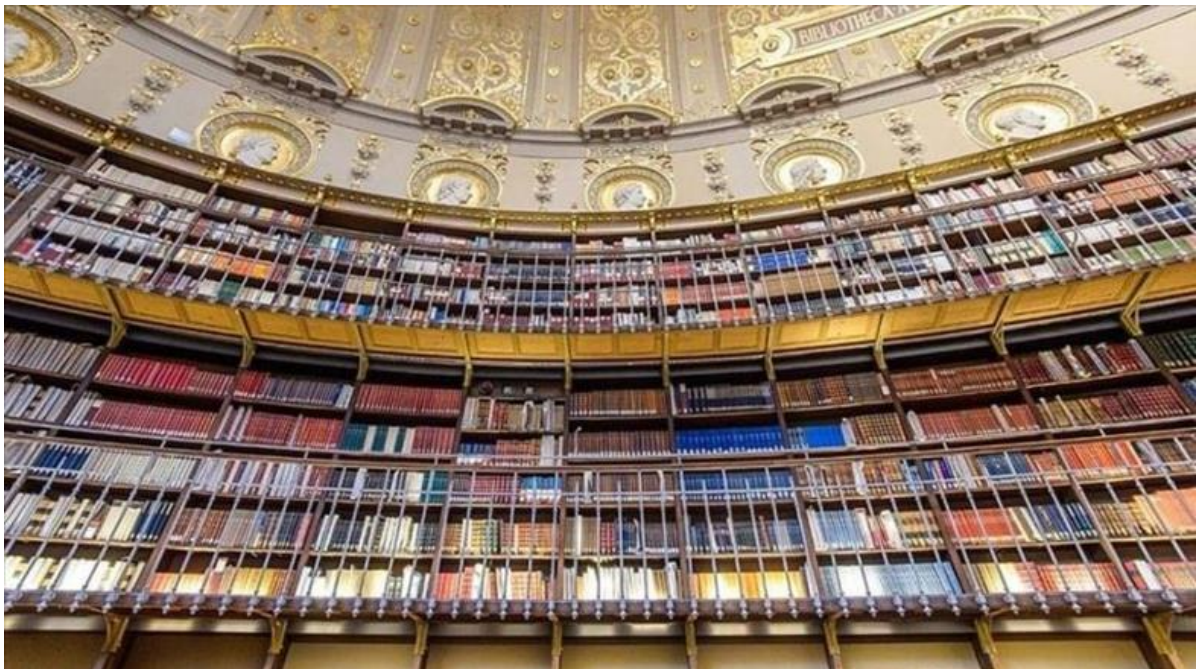
У 1996 році цей абсолютно новий об'єкт Національної бібліотеки Франції вперше відкрився для публіки.

Спроектowana архітектором Домініком Перро, будівля складається з чотирьох високих веж, що видніються вдалині, в яких розмістилася велика кількість офісів і величезний підвал, де зберігаються колекції, читальні зали, кафе тощо. А також гігантський внутрішній сад.

Ідея цих величезних веж і численних читальних залів полягала в тому, щоб розширити і модернізувати Національну бібліотеку, яка вже включала в себе історичні об'єкти Рішельє, Арсенал, Оперу і Жан-Вілар.

Бібліотека Рішельє - одна з найкрасивіших бібліотек Парижа. Зайти до бібліотеки - все одно, що переступити поріг французької історії.

У 17 столітті вона складалася з кількох важливих і красивих будівель, включаючи Палац Мазаріні, готель Тюбеф і галерею Мансар. Сьогодні бібліотека містить виняткові колекції: рукописи (від залишків найдавніших письменних творів до рукописів сучасних письменників), гравюри та

фотографії, сценічна музика та мистецтво, листи та плани, і, нарешті, музей монет, медалей та антикваріату.

У вересні 2022 року оновлена бібліотека відкрилася напередодні власного 300-річчя після дванадцяти років реконструкції та модернізації. . Тут є дослідницька бібліотека, новий музей, новий простір для тимчасових виставок, Овальна зала, яка відкрита для всіх безкоштовно, сад, книгарня та кафе.

Овальний зал, названий одного разу "овальним раєм" є кімнатою під скляною стелею, яка височить на висоті 20 метрів. Вражаюче архітектурне рішення, спроектоване наприкінці XIX століття архітектором Жаном-Луї Паскалем, перетворено на читальний зал.

Бібліотека Арсеналу - складова Національної бібліотеки Франції.

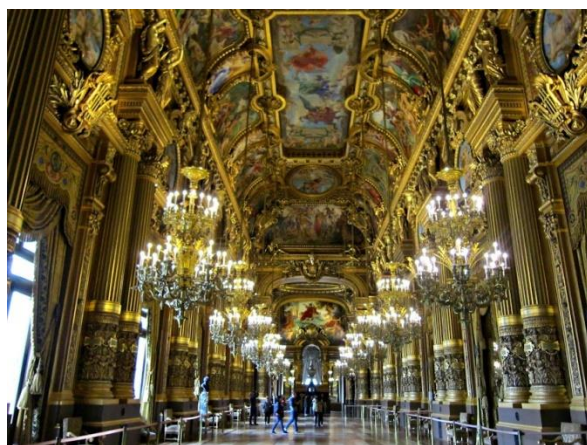
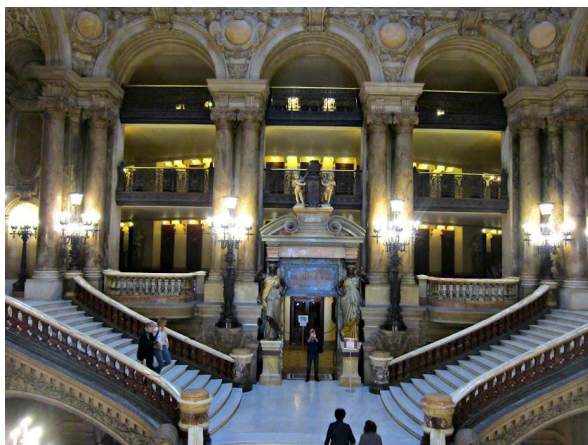
Заснована 1757 року. Розташована в будівлі колишнього паризького арсеналу XVI століття і зберігає близько 1 млн томів; серед них 12 тисяч рукописів, 100 тисяч стародруків, 3 тисячі карт і планів. Більшість матеріалів присвячені історії та літературі Франції XVI—XIX ст.

Бібліотека - музей Опер Гарньє

Будівництво паризької Опер (Гранд Опера) почалося 1861 році за проектом архітектора Шарля Гарньє. Урочисте відкриття відбулося 5 січня 1875 року. Палац Гарньє вважається одним із найкрасивіших театрів світу, він захоплює сучасників багатством, еkleктикою та сміливістю

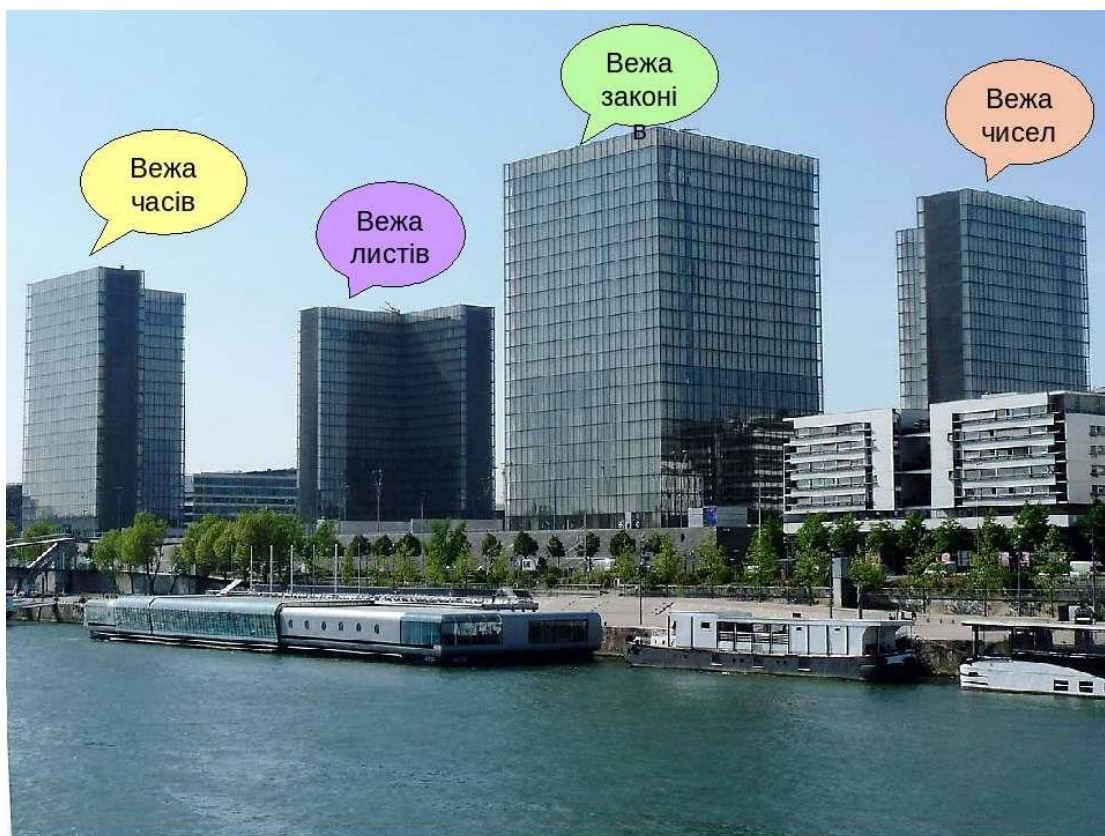
архітектурних та декоративних форм.

Усередині нього є музей та бібліотека, у фондах яких міститься 600 тисяч експонатів: книги, партитури, афіші, костюми, макети декорацій, картини, фотографії та багато інших. Бібліотека зберігає 300-річну історію паризької Опер.

Бібліотека ім. Франсуа Міттерана Національної бібліотеки Франції (BnF) відома як одна з бібліотек, куди люблять приходити студенти, віддалені працівники та дослідники, особливо в неділю, оскільки це єдина бібліотека, відкрита в столиці в цей день

Головне сховище з читальними залами складається з чотирьох веж, в яких література розміщена за тематичним принципом: Вежа часу, Вежа законів, Вежа чисел, Вежа літер.

Кожна вежа має висоту 79 метрів. Справжній архів знаходиться у невидимій частині, під землею, у гігантському бетонному блоці.

Центральне сховище, яке раніше було закрито для тих, кому пощастило зайти до бібліотеки, тепер відкрите для читачів із сучасним підходом, де вони можуть сидіти, читати та мати доступ до кількох десятків тисяч творів з історії мистецтва.

Фонд бібліотеки щороку збільшується на 130 тисяч книг.

Вона отримує як мінімум один екземпляр будь-якої книги або газети, яка була опублікована у Франції. А загальна чисельність бібліотечного фонду оцінюється в 30 мільйонів книг та історичних документів.

Національна бібліотека Чеської республіки – Клементinum , Прага

Клементinum — потужний науковий та освітній центр, історія якого йде з XVI століття. Створили його єзуїти на місці колишнього домініканського монастиря. Перший костел, який існував на цьому місці — Святого Климента і дав назву всьому комплексу. Єзуїтський колегіум поступово розвивався, а в 1654 році злився з Карловим університетом, сюди ж переїхала бібліотека. Після скасування ордену єзуїтів Клементinum був перепрофільований в звичайний освітньо-бібліотечний центр. Зараз в ньому знаходиться Національна бібліотека Чеської Республіки.

Барочна бібліотека, побудована в 1722 році під керівництвом архітектора Кіліана Ігнаца Дінценхофера. Це безумовно одна з найбільш видовищних бібліотек. З дня її заснування і до теперешнього часу тут нічого не змінилося, уся краса у стилі бароко дійшла до нас.

Стелю та стіни прикрашають розкішні фрески відомих майстрів, у сюжетах яких оспівується Освіта та Наука, а купол символізує Храм Мудрості.

Де-не-де можна побачити портрети відомих діячів Єзуїтського ордену. Зал, прикрашений фресками Яна Гібля, вважається одним із найкрасивіших бібліотечних інтер'єрів у світі. Стеля розписана алегоріями науки та мистецтва, а позолочені балюстради, різьблені стелажі та мармурова підлога створюють відчуття розкоші.

Книги розміщені на височенних стелажах від підлоги до стелі по обидва боки зали, а по центру можна побачити великі старовинні глобуси. Це унікальна колекція географічних та астрономічних глобусів.

Бібліотека зберігає близько 20 000 томів, включаючи рідкісні манускрипти XVII століття, і залишається книгосховищем, що діє. Її атмосфера, наповнена духом Просвітництва, надихає кожного, хто переступає її поріг.

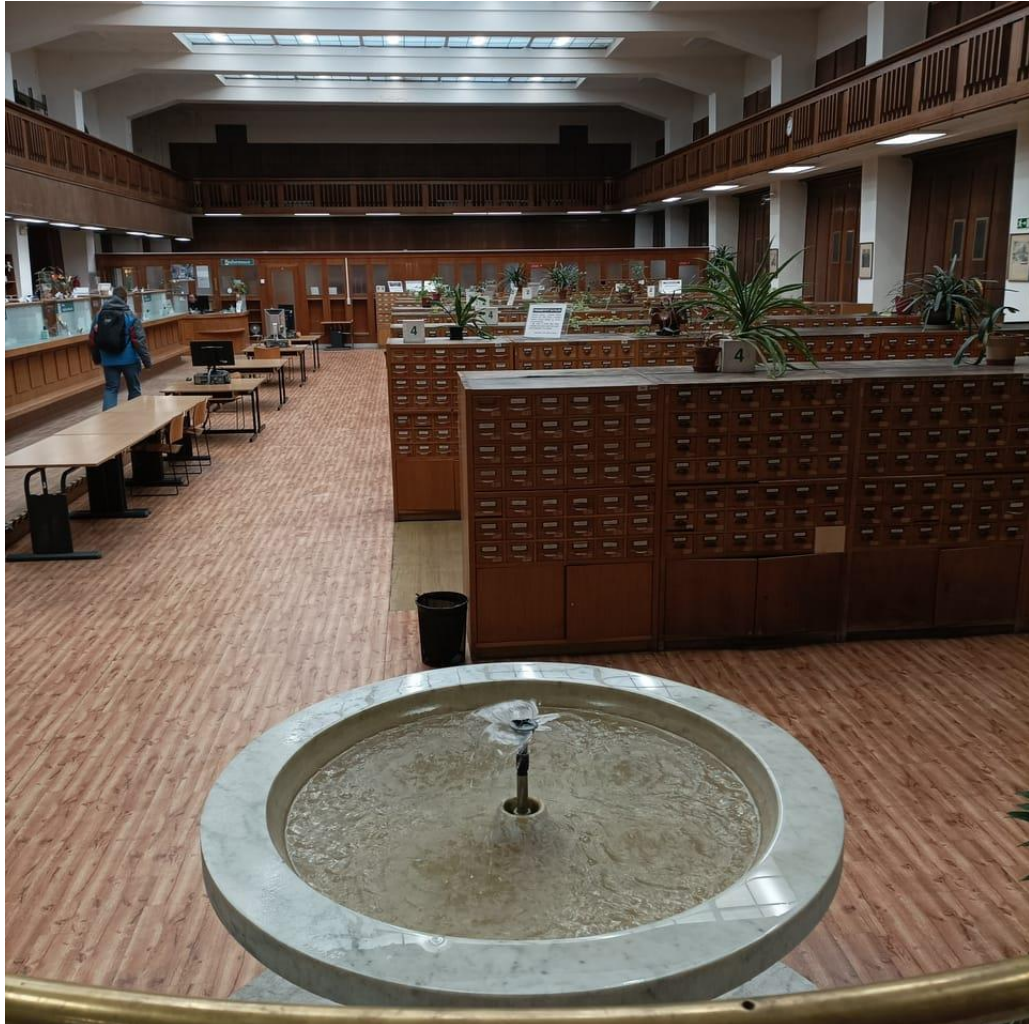
Легенди кажуть, що в Клементинумі приховані таємні коридори та закриті кімнати з рідкісними рукописами, доступ до яких мають лише обрані вчені.

Кажуть, що в її стінах зберігається книга, написана самим дияволом, і той, хто прочитає її, набуде заборонених знань, але втратить душу. Ця історія, можливо, пов'язана з містичною репутацією єзуїтів, яких часто звинувачували в алхімії та окультизмі.

Певний час в Клементинумі зберігалися загадкові рукописи датовані першою половиною XV століття написані невідомим автором невідомою мовою. Спроби розшифрувати тексти та встановити автора були марними, сьогодні ці загадкові рукописи зберігаються в Єльському університеті.

Найцінніші середньовічні манускрипти, що зберігаються в бібліотеці — Вишеградський кодекс XI століття та «Мартиролог абатиси Кунигунди».

Від каталогу книжкового фонду бібліотеки зупиняється подих! Протягом всього часу існування цього Храму Мудрості тут переклали та впорядкували неймовірну кількість раритетів. Вже 20 років йдуть роботи з оцифрування книжкового фонду.

Загальний фонд налічує 7 мільйонів примірників, половина з яких має неабияку цінність та зберігається в історичному залі. Сьогодні Клементіnum залишається не лише науковим і культурним центром, а й справжнім символом духовної та інтелектуальної історії Чехії. Це одне з тих місць, що переносять відвідувачів у часи, коли книги були головним джерелом знань і таємниць світу.

Матеріал з відкритих джерел інтернету